

HƯỚNG DẪN VỀ VIỆC CHỌN TRỌNG TÀI VIÊN

[Ban hành kèm theo **Quyết định số 08/2026QĐ/CT.SCAC** ngày 07/ 5/ 2026 của Chủ tịch Trung Tâm Trọng Tài Thương Mại Sài Gòn về hướng dẫn đối với việc lựa chọn Trọng tài viên của các bên tranh chấp tại SCAC]

CÁC TIÊU CHÍ CHUNG CẦN CÂN NHẮC

[1]. Các tiêu chí, điều kiện bắt buộc theo quy định của Luật Trọng tài Thương mại Việt Nam 2010 ["Luật TTTM năm 2010"]:

[a]. Khoản 1 Điều 20 Luật TTTM năm 2010 đặt ra các tiêu chuẩn của một người được làm Trọng tài viên:

- Có năng lực hành vi dân sự đầy đủ theo quy định của Bộ luật dân sự;
- Có trình độ đại học và đã qua thực tế công tác theo ngành đã học từ năm [05] năm trở lên;
- Trong trường hợp đặc biệt, chuyên gia có trình độ chuyên môn cao và có nhiều kinh nghiệm thực tiễn, tuy không đáp ứng được yêu cầu nêu tại điểm b khoản này, cũng có thể được chọn làm Trọng tài viên.

[b]. Khoản 2 Điều 20 Luật TTTM năm 2010 liệt kê các trường hợp một người không được làm Trọng tài viên dù đáp ứng đủ yêu cầu tại Khoản 1, Điều 20 Luật TTTM 2010:

- Người đang là Thẩm phán, Kiểm sát viên, Điều tra viên, Chấp hành viên, công chức thuộc Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân, Cơ quan điều tra, Cơ quan thi hành án;
- Người đang là bị can, bị cáo, người đang chấp hành án hình sự hoặc đã chấp hành xong bản án nhưng chưa được xóa án tích.

[c]. Khoản 1, Điều 42 Luật TTTM năm 2010 liệt kê các trường hợp một người phải từ chối giải quyết tranh chấp hay nói cách khác, không được làm Trọng tài viên trong một vụ án tại SCAC, khi:

- Trọng tài viên là người thân thích hoặc là người đại diện của một bên;
- Trọng tài viên có lợi ích liên quan trong vụ tranh chấp;
- Có căn cứ rõ ràng cho thấy Trọng tài viên không vô tư, khách quan;
- Đã là hòa giải viên, người đại diện, luật sư của bất cứ bên nào trước khi đưa vụ tranh chấp đó ra giải quyết tại Trọng tài SCAC, trừ trường hợp được các bên chấp thuận bằng văn bản.

[2]. Các tiêu chí cần cân nhắc theo quy định của Quy tắc tổ tụng Trọng tài của SCAC có hiệu lực từ 01/ 10/ 2021 ["Quy tắc Tổ tụng SCAC"]:

[a]. Trường hợp các bên có thỏa thuận về tiêu chuẩn cụ thể của Trọng tài viên:

Khoản 3, Điều 20, Luật TTTM năm 2010 cho phép Trung tâm Trọng tài quy định thêm các tiêu chuẩn cao hơn tiêu chuẩn quy định tại Khoản 1, Điều này đối với Trọng tài viên của tổ chức mình;

Khoản 1, Điều 14 và Khoản 5, Điều 15 của Quy tắc Tổ tụng SCAC cho phép các bên có thỏa thuận về tiêu chuẩn cụ thể của Trọng tài viên giải quyết tranh

chấp của họ tại VIAC, kể cả những Trọng tài viên không có trong danh sách tại SCAC;

Khoản 3, Điều 15 Quy tắc Tổ tụng của SCAC cũng nhấn mạnh việc không đáp ứng đủ các tiêu chuẩn của luật và tiêu chuẩn cụ thể do các bên thỏa thuận là thuộc các trường hợp bắt buộc phải từ chối làm Trọng tài viên.

[b]. Nghĩa vụ của Trọng tài viên về độc lập, vô tư và khách quan, công bằng; Nghĩa vụ công khai thông tin và Tận tâm, Mẫn Cẩn, Có trách nhiệm

Điều 4, Luật TTTM năm 2010 nêu ra nguyên tắc trong giải quyết tranh chấp bằng trọng tài buộc Trọng tài viên phải độc lập, khách quan, vô tư và tuân theo quy định của pháp luật.

Khoản 2, Điều 15 và Khoản 4, Điều 15 của Quy tắc Tổ Tụng SCAC đã yêu cầu Trọng tài viên: (i) Trọng Tài viên không được hành động như là luật sư của bất kỳ bên nào; (ii) Thực hiện nghĩa vụ công khai thông tin tại thời điểm được chọn, chỉ định và trong suốt quá trình giải quyết tranh chấp theo hướng dẫn tại Bản tuyên bố Trọng tài viên của SCAC; (iii) Trọng Tài viên không được gặp hoặc liên lạc riêng với bất kỳ bên nào ngoài trụ sở làm việc của SCAC hay nơi diễn ra hoạt động tố tụng trọng tài; không bên nào được gặp hoặc liên lạc riêng với Trọng Tài viên ngoài trụ sở làm việc của SCAC hay nơi diễn ra hoạt động tố tụng trọng tài để trao đổi các vấn đề liên quan đến vụ tranh chấp; (iv) Từ chối làm Trọng tài viên nếu rơi vào các trường hợp phải từ chối/ không được làm Trọng tài viên tại Khoản 3, Điều 15 Quy tắc Tổ tụng SCAC.

Việc một bên **lựa chọn một người không đáp ứng được các tiêu chí nêu trên** làm Trọng tài viên **có thể dẫn tới việc bên còn lại yêu cầu thay đổi Trọng tài viên** đó theo quy định tại Khoản 1, Điều 16 Quy tắc Tổ tụng SCAC.

[3] Các tiêu chí bổ sung nên xem xét khi lựa chọn Trọng tài viên:

Ngoại trừ các tiêu chí nêu trên, các tiêu chí bổ sung sau đây sẽ được sử dụng trong Quy trình chỉ định Trọng tài viên thuộc thẩm quyền của Chủ tịch SCAC:

- Lĩnh vực tranh chấp, bản chất và tính phức tạp của vụ tranh chấp, bao gồm cả các yếu tố về hệ thống pháp luật điều chỉnh;
- Khả năng ngôn ngữ trọng tài của Trọng tài viên;
- Xung đột lợi ích tiềm tàng giữa người được chọn làm Trọng tài viên với các bên tranh chấp, luật sư của các bên hoặc các Trọng tài viên trong Hội đồng Trọng tài [nếu đã có xác định];
- Nơi cư trú của Trọng tài viên;
- Sự sẵn sàng về thời gian: Trọng tài viên dự kiến được chọn có đủ thời gian để giải quyết tranh chấp một cách hiệu quả hay không?

HƯỚNG DẪN VỀ THỦ TỤC THỰC HIỆN VIỆC CHỌN TRỌNG TÀI VIÊN

Đối với thủ tục trọng tài, **Điều 40 Luật TTTM năm 2010** cho phép các bên có thỏa thuận hoặc dựa vào Quy tắc Tổ tụng Trọng tài SCAC về quy trình và thành lập Hội đồng Trọng tài.

Quy tắc Tổ Tụng SCAC cho phép **các bên được thỏa thuận về quy trình lựa chọn Trọng tài viên để thành lập Hội đồng Trọng tài** để giải quyết tranh chấp.

Trường hợp các bên không có thỏa thuận khác thì quy trình thành lập Hội đồng Trọng tài mô tả tại các Điều 13 và Điều 14 Quy tắc Tổ tụng SCAC được áp dụng như sau:

[1]. Trường hợp Hội đồng Trọng tài gồm ba [03] Trọng tài viên tại Điều 12 Quy tắc Tổ tụng SCAC:

Khoản 2, Điều 7 Quy tắc Tổ tụng SCAC yêu cầu trong Đơn Khởi kiện phải có tên của người được Nguyên đơn chọn làm Trọng tài viên. Quy định này được hiểu rằng Nguyên đơn có quyền chọn một [01] Trọng tài viên và phải thực hiện việc lựa chọn Trọng tài viên tại Đơn khởi kiện, để bắt đầu tố tụng trọng tài tại SCOA.

Khoản 1, Điều 9 Quy tắc Tổ Tụng SCAC quy định sau 15 ngày kể từ ngày nhận được Thông báo, Đơn khởi kiện, thỏa thuận trọng tài và các tài liệu khác có liên quan, Bị đơn phải gửi tới SCAC Bản tự bảo vệ trong đó nêu tên của người được Bị đơn chọn làm Trọng tài viên. Nếu sau thời hạn 15 ngày Bị đơn không lựa chọn được Trọng tài viên, Chủ tịch Trung tâm sẽ chỉ định Trọng tài viên thay Bị đơn. Quy định này được hiểu rằng Bị đơn có quyền chọn 01 Trọng tài viên và phải thực hiện việc lựa chọn Trọng tài viên trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được hoặc được coi là đã nhận được Thông báo, Đơn khởi kiện, thỏa thuận trọng tài và các tài liệu khác có liên quan.

Khoản 1, Điều 14 Quy tắc Tổ tụng SCAC mô tả việc “*Trong trường hợp nguyên đơn yêu cầu chỉ định Trọng Tài viên hoặc chọn Trọng Tài viên không có trong Danh sách nhưng không thông báo cho Trung tâm địa chỉ liên lạc hoặc địa chỉ đó không liên lạc được, trong thời hạn bảy [07] ngày kể từ ngày nhận được yêu cầu này, Chủ tịch Trung tâm ra quyết định chỉ định Trọng Tài viên thay cho nguyên đơn*”.

Khoản 3, Điều 13 Quy tắc Tổ tụng SCAC quy định việc “*Trường hợp các bên không có thỏa thuận về số lượng Trọng Tài viên thì Hội đồng Trọng tài bao gồm ba Trọng Tài viên*”.

Việc lựa chọn Chủ tịch Hội đồng Trọng tài được thực hiện bởi hai [02] Trọng tài viên đã được lựa chọn nếu thành lập Hội đồng Trọng Tài gồm ba [03] thành viên hoặc đã được chỉ định thay các bên, trong vòng mười lăm [15] ngày kể từ ngày Trọng tài viên do Bị đơn chọn hoặc được Chủ tịch Trung tâm chỉ định thay cho Bị đơn nhận được thông báo về việc chọn hoặc được chỉ định làm Trọng tài viên. Chủ tịch SCAC sẽ thực hiện chỉ định Chủ tịch Hội đồng Trọng tài nếu trong thời hạn 15 ngày nêu trên mà hai [02] Trọng tài viên không bầu được Chủ tịch Hội đồng Trọng tài.

Việc lựa chọn Chủ tịch Hội đồng Trọng tài được thực hiện bởi ba [03] Trọng tài viên đã được lựa chọn nếu thành lập Hội đồng Trọng Tài gồm năm [05] thành viên hoặc đã được chỉ định thay các bên, trong vòng mười lăm [15] ngày kể từ ngày Trọng tài viên do Bị đơn chọn hoặc được Chủ tịch Trung tâm chỉ định thay cho Bị đơn nhận được thông báo về việc chọn hoặc được chỉ định làm Trọng tài viên. Chủ tịch SCAC sẽ thực hiện chỉ định Chủ tịch Hội đồng Trọng tài nếu trong thời hạn mười lăm [15] ngày nêu trên mà ba [03] Trọng tài viên không bầu được Chủ tịch Hội đồng Trọng tài.

[2]. Trường hợp Hội đồng Trọng tài gồm Trọng tài viên duy nhất tại Khoản 2, Điều 13 Quy tắc Tổ tụng SCAC:

Điều 14 Quy tắc Tổ tụng SCAC yêu cầu các bên, trong thời hạn mười lăm [15] ngày kể từ ngày tiếp theo của ngày Bị đơn nhận được Thông báo, Đơn khởi kiện, thỏa thuận trọng tài và các tài liệu có liên quan, phải thống nhất lựa chọn Trọng tài viên trong đây có thể lựa chọn Trọng Tài viên duy nhất hoặc yêu cầu SCAC chỉ định Trọng tài viên duy nhất và phải thông báo cho SCAC.

Khoản 2, Điều 14 Quy tắc Tổ tụng SCAC:

“*Trừ khi các bên có thỏa thuận khác, trong thời hạn mười lăm (15) ngày, kể từ ngày nhận được Đơn Khởi kiện và yêu cầu chọn Trọng Tài viên do Trung tâm gửi đến, Bị đơn phải chọn Trọng Tài viên cho mình và báo cho Trung tâm biết hoặc đề nghị Chủ tịch Trung tâm chỉ định Trọng Tài viên. Trường hợp vụ tranh chấp có nhiều Bị đơn thì trong thời hạn hai mươi mốt (21) ngày, kể từ ngày nhận được Đơn Khởi kiện do Trung tâm gửi đến, Bị đơn phải thống nhất chọn Trọng Tài viên hoặc thống nhất yêu cầu chỉ định Trọng Tài viên cho mình. Trong trường hợp tên của người được chọn làm Trọng Tài viên không có trong Danh sách Trọng Tài viên thì Bị đơn phải thông báo cho Trung tâm địa chỉ liên lạc của Trọng Tài viên này*”.

“*Nếu Bị đơn không chọn Trọng Tài viên hoặc không đề nghị Chủ tịch Trung tâm chỉ định Trọng Tài viên hoặc chọn Trọng Tài viên không có trong Danh sách nhưng không thông báo cho Trung tâm địa chỉ liên lạc hoặc địa chỉ đó không liên lạc được, thì trong thời hạn bảy (07) ngày, kể từ ngày hết thời hạn quy định tại khoản này, Chủ tịch Trung tâm chỉ định Trọng Tài viên cho Bị đơn*”.

Chủ tịch Trung tâm sẽ thực hiện chỉ định Trọng tài viên duy nhất để thành lập Hội đồng Trọng tài nếu thời hạn mười lăm [15] hay hai mươi [21] ngày nêu trên không được tuân thủ hoặc các bên không thống nhất yêu cầu.

[3]. Trường hợp người được các bên chọn làm Trọng tài viên không có tên trong Danh sách Trọng tài viên SCAC [Thuộc ngoài danh sách Trọng Tài viên của SCAC]:

Khoản 2, Điều 14 Quy tắc Tổ tụng SCAC hướng dẫn các bên phải thông báo cho SCAC về địa chỉ liên lạc của người được chọn làm Trọng tài viên nếu người này không có tên trong Danh sách Trọng tài viên của SCAC.

Căn cứ yêu cầu về điều kiện bắt buộc theo quy định của Luật TTTM năm 2010 như nêu tại Các Tiêu Chí Chung Cần Cần Nhắc, **bên lựa chọn Trọng tài viên ngoài Danh sách VIAC và/ hoặc chính Trọng tài viên này phải cung cấp đủ các tài liệu thể hiện Trọng tài viên ngoài Danh sách SCAC được lựa chọn đã đáp ứng được các yêu cầu bắt buộc của Luật TTTM năm 2010.**

Luật TTTM năm 2010 và Quy tắc Tổ tụng SCAC hiện thời chưa có quy định về:

- [a]. Thời hạn cung cấp các tài liệu thể hiện việc đáp ứng đầy đủ các yêu cầu bắt buộc của Luật TTTM năm 2010 đối với người được các bên chọn làm Trọng tài viên không có tên trong Danh sách Trọng tài viên SCAC;
- [b]. Và nếu người được các bên lựa chọn không được làm Trọng tài viên thì Trọng tài viên thay thế sẽ được lựa chọn hay chỉ định theo thủ tục nào, và trong trường hợp này, SCAC có hướng dẫn thực hiện như sau:
 - SCAC ấn định các thời hạn để bên lựa chọn và/ hoặc Trọng tài viên ngoài Danh sách SCAC được lựa chọn cung cấp các tài liệu thể hiện đã đáp ứng đầy đủ các yêu cầu bắt buộc của Luật TTTM năm 2010 là mười lăm [15] ngày;
 - Nếu các tài liệu trên không được cung cấp đầy đủ trong những thời hạn mười lăm [15] ngày mà SCAC ấn định thì Trọng tài viên ngoài Danh sách SCAC đó được coi là không đủ điều kiện để làm Trọng tài viên. Trong trường hợp này, SCAC có thể cân nhắc diễn biến cụ thể của thủ tục trọng tài để quyết định mời một bên/ các bên tự lựa chọn Trọng tài viên mới hoặc Trọng tài viên mới sẽ do Chủ tịch SCAC chỉ định trong thời hạn mười [10] ngày kể từ ngày hết thời hạn cung cấp tài liệu mà SCAC đã ấn định nói trên.

[4]. Trường hợp người được các bên chọn làm Trọng tài viên từ chối giải quyết tranh chấp hoặc im lặng không trả lời đồng ý hay từ chối tham gia giải quyết tranh chấp:

Khoản 1, Điều 21 Luật TTTM năm 2010 nêu rõ người được chọn làm Trọng tài viên có quyền “*Chấp nhận hoặc từ chối giải quyết tranh chấp.*”

Khi một người được các bên chọn làm Trọng tài viên, SCAC sẽ thông báo về việc được lựa chọn tới người này và hướng dẫn người được lựa chọn thực hiện việc:

- [i]. Nghiên cứu sơ bộ hồ sơ khởi kiện (với thông tin các bên, thông tin về hợp đồng tranh chấp, thông tin của luật sư (nếu có)) để kiểm tra xung đột lợi ích và công khai thông tin (nếu cần);
- [ii]. Tự đánh giá và kiểm tra tính phù hợp khi cá nhân đó tham gia tranh chấp, bao gồm nhưng không giới hạn các vấn đề: tính sẵn sàng về thời gian để tham gia giải quyết vụ tranh chấp, ngôn ngữ của thủ tục trọng tài, tính chất của tranh chấp, các khoản chi phí, v.v...

để người đó đưa ra quyết định về việc *Chấp nhận hoặc từ chối giải quyết tranh chấp* trong một thời hạn và điều kiện do VIAC ấn định.

[5]. Trường hợp Trọng tài viên bị thay đổi theo quy trình xem xét tại Điều 16 Quy tắc Tổ tụng SCAC và việc lựa chọn/ chỉ định Trọng tài viên thay thế:

Quy tắc Tổ tụng SCAC tiếp tục khẳng định quyền được tự thỏa thuận của các bên tranh chấp đối với việc lựa chọn hoặc chỉ định trọng tài viên thay thế trong trường hợp có

trọng tài viên bị thay đổi theo quyết định của Chủ tịch SCAC hoặc của hai [02] hay ba [03] trọng tài viên còn lại trong việc thành lập Hội đồng Trọng tài.

Trong trường hợp không có thỏa thuận nào như trên của các bên, Điều 16 của Quy tắc Tổ tụng SCAC có quy định:

Khoản 2, Điều 16: “Đơn từ chối giải quyết vụ tranh chấp của Trọng Tài viên, Đơn yêu cầu thay đổi Trọng Tài viên của một bên hoặc các bên phải được gửi tới Trung tâm. Đối với vụ tranh chấp được giải quyết tại Trung tâm, nếu Hội đồng Trọng Tài chưa được thành lập, việc thay đổi Trọng Tài viên do Chủ tịch Trung tâm quyết định. Nếu Hội đồng Trọng tài đã được thành lập, việc thay đổi Trọng Tài viên do các thành viên còn lại của Hội đồng Trọng tài quyết định. Trong trường hợp các thành viên còn lại của Hội đồng Trọng tài không quyết định được hoặc nếu các Trọng Tài viên hay Trọng Tài viên Duy nhất từ chối giải quyết tranh chấp, Chủ tịch Trung tâm quyết định về việc thay đổi Trọng Tài viên. Quyết định của Chủ tịch Trung tâm trong trường hợp này là quyết định cuối cùng”.

Khoản 3, Điều 16: “Trường hợp các thành viên còn lại của Hội đồng Trọng tài hoặc Chủ tịch Trung tâm quyết định thay đổi Trọng Tài viên thì Trọng Tài viên thay thế được chọn hoặc được chỉ định theo các quy định tại Điều 14 của Quy tắc này. Các bên không được chọn Trọng Tài viên đã bị thay đổi, Chủ tịch Trung tâm không được chỉ định Trọng Tài viên đã bị thay đổi”.

HỖ TRỢ BAN THƯ KÝ CHO CÁC BÊN KHI LỰA CHỌN TRỌNG TÀI VIÊN

- Các bên có thể tìm kiếm sự hỗ trợ từ Ban Thư ký SCAC bằng việc đề nghị Ban Thư ký danh sách Trọng tài viên và các thông tin liên quan tới các ứng viên Trọng tài viên tiềm năng mà các bên đang cân nhắc.
- Khi nhận được yêu cầu của các bên, Ban Thư ký sẽ liên hệ với các ứng viên này để tham vấn thông tin về kinh nghiệm, sự sẵn sàng về thời gian và các xung đột lợi ích tiềm tàng của ứng viên thông qua Bản Tuyên bố Trọng tài viên được SCAC ban hành.
- Các bên có thể thỏa thuận rằng việc chọn Trọng tài viên duy nhất hoặc Chủ tịch Hội đồng Trọng tài của SCAC phải được thực hiện thông qua tham vấn giữa các bên và Ban Thư ký.

Hoạt động Hỗ trợ của Ban Thư ký không được trái hay mâu thuẫn với Quy tắc Đạo đức và Ứng xử Nghề nghiệp của Thư Ký Tổ Tụng thuộc SCAC./.